

(RÉSZLET)

Egy ismeretlen város pályaudvara. Aki miatt idejöttél nincs itt. Itt nincs. Nem tudod már, van-e egyáltalán. Botorkálsz lassan, kényszeresen. Üres a zsebed, s egyszerre mintha te magad is teljesen kiürültél volna. Lék támadt rajtad. Nem nagy, de beforaszthatatlan. Szilárd héja a semminek, az vagy. Meglékelt tojás, amelyből kifolyt minden, génekben hagyományozott múlt, gondolatok, érzelmek, indulatok eljövendő lehetősége: az élet. Haza kell indulnod, tudod. Nincs itt semmi keresnivalód. Azt is, nincs hová. Nincs haza. Amit akként emlegetsz magadban, nem több egy másik idegen városnál. Pontosan olyan, mint az, amelyikben téblábolsz éppen. Talán valamivel ismerősebb. Talán.

Elindulsz a sötét szerelvény felé. Nem tudod, hogy az megy-e majd. Jelezni semmit sem jeleznek. Az összesített menetrenden nézted meg a vágány számát, az elvi indulási hellyel és idővel tisztában vagy, no és azzal is, ez nem jelent semmit. Semmi bizonyosat.

Elhaladsz egy bezárt pavilon mellett. Ajtaján három fémpánt, rajtuk lakatok. Nem tudod, milyen értékeket védenek. Amit az ablakok látni engednek, azok aprócsokoládék, napszitta papírjuktól ítélve meglehetősen régóta heverhetnek a helyükön, kulcstartók, ajándéktárgyak, dobozokban kicsi, kifejezéstelen arcú, raffiahajú műanyagbabák, éppcsak összetákolts performerek, divatos formájú, márkátlan órák, öngyújtók, cigaretták, kommersz pálinkák, egy műanyagtetejű dobozban két ottmaradt szalámis zsemle.

Egy pillanatra megállsz az éjjel is nyitvatartó újságos standja előtt. Jól kivethető tematikai rendben terítették szét a nagy asztalon a lapokat. Egymást követő oszlopokban sorjáznak a színes magazinok, félbehajtott napilapok, megszámlálhatatlan sokaságban rejtvényűjságok, celebeknek mondott személyek széles mosolyával magukat kellett műsorajánlók, gyermekeknek szóló képregények, zömében Walt Disney-figurákkal operáló mesekiadványok, kifestők. Az asztal két szélétől befelé, két, körülbelül egy méter széles és alig valamivel magasabb, függőleges, kvázi kirakatként funkcionáló deszkára csipeszették a figyelemfelhívónak, ezzel együtt vásárlásösztönzőnek szánt kiadványokat: mezítelen nőket, szeretkező párokat felvonultató erotikus magazinokat, szaftos botrányokról tudósító, harsány, színes címekkel nyomtatott pletykalapokat, politikai és magánéleti perpatvarokban vájkáló, színes, harsány és tartalmatlan hírekkel teli, balesetek, bűncselekmények részleteit és végeredményeit taglaló, helyenként gyomrot kavarázó képekkel is illusztráló bulvárűjságokat. Szemed végigfut a szétnyitott Esti Hírlap első és utolsó oldalán. „Halló, itt a sírásó!”, „Az évszázad szélhámosa”, „Másként nyomottak”, „Ítélet Bős ellen”, „Hátulgombolós hadfiak?”, „Leendő átülő”, „Hadgyakorlat”, „Intim Steffi”, „Döbbenetes büntett”, „Kocsi-

feltörőket keresnek”, „Esti Hírlap stop”, „Kupa-kedvezmény”. Semmi lényeges, szögezed le magadban. Az olvasottak mindennaposaknak nevezhetőek. Mennél tovább, már arrébb is lépsz, amikor – reflexként valami közelebről meg nem határozható érzésre – hátrafordulsz, és még egyszer ránézel az újságra. Igen, egyszerre nyilvánvalóvá válik, mi volt az, ami visszahúzott. Az utolsó oldal közepén található cikk fotója ismerősnek tűnik. Bár a gyenge, szórt fényben nem tudod tisztán kivenni a portré részleteit, arra meg mernél esküdni, nem most látod először. Visszahátrálsz, áthajolsz az asztal fölött. Hirtelen nyilallik beléd, a fotó téged ábrázol. Egy évekkkel ezelőtti, útlevéhez készített felvétel. Nincs szakállad rajta, felső ajkad ívét követi csak tömött bajusz, hajad sokkal hosszabb, mint most, szemüveget nem viselsz, akkoriban nem voltál kibékülve vele, levetted, ha lehetett. A kép fölött tónus keretezi a címet: „Eltűnt egy férfi”, mellette a szöveg a rendőrségi felhívások ismerős, tárgyilagos, rövid panelmondataiból áll. „...albérletéből eltávozott, és azóta ismeretlen helyen tartózkodik.” A név, a cím, a személyleírás stimmel, a dátum viszont több mint egy hónappal korábbi. „Aki az eltűnt fiatalembert a személyleírás vagy a fénykép alapján felismeri, eltűnése óta látta, hollétéről bármilyen információval rendelkezik, az a VI.-VII. Kerületi Rendőrkapitányságot a 131-6998-as telefonszámon, vagy bármelyik rendőri szervet értesítheti.” Nem hiszel a szemednek. Újra és újra végigolvasod a felhívást. Gondolkodsz, mi lehet ez, mit kellene tenned. Az újságos ingerült, mogorva hangja riaszt fel tépelődésedből. „Kérsz valamit?”, kérdezi tegezve, majd csípősen hozzát teszi: „Vedd meg, ha el akarod olvasni!”

Nem válaszolsz. Zavartan megrázod a fejed és eloldalogsz. Néhány méterre, a peronon, a vonat utolsó kocsijánál megállsz. Bámulsz magad elé.

Hajnalodhat, legalábbis ezt jelzi a metsző hideg, amely nemcsak a ruháid, de mintha a bőröd alá is belopózna. Vacogsz. Talán a pirkadat gyenge fényeit is láthatnád már, ha nem lenne ez a sűrű, minden határozott kontúrt sejtlemessé oldó, rejtőztető, egyszersmind körbeölelő, puha és kiúttalan csapda benyomását keltő köd, amibe apró, fénylő, fátyolos lyukakat ütnek a peronhosszú tető alján sorakozó világitótések.

Az újságban látott közleményen rágódsz, a sorokba tördelt képtelenségen. Töprengsz. Kérdéseket teszel fel magadnak; hiábavaló kérdéseket, hiszen nem tudod rájuk a választ. Ha felszállsz a vonatra pár óra múltán otthon lehetsz, bemehetsz a rendőrségre és tisztázhatod a helyzetet. De ez az idő is kibírhatatlanul hosszúnak tűnik. Eszedbe jutnak a szüleid. Régen nem találkoztál velük, lehet már két hónapja is. Szegények – ha kezükbe került a felhívás –, biztosan halálra rémültek. Valahogyan értesítened kellene őket. A feladat nem egyszerű, a faluban talán öt telefon ha van, és ebből egyik sem az övék. Egyetlen megoldás, felhívni a húgodat a városban, ahonnan eljöttél, a szállón, ahol lakik. Ő onnan, könnyebben elérheti őket. Elindulsz az aluljáróban lévő telefonfülkékhez.

Megcsúszol a sáros vízzel borított műmárvány lépcsőn. A gyors mozdulatnak és a közel lévő alumíniumkorlátnak köszönheted, hogy meg tudod őrizni az egyensúlyodat. Az aluljáró kör alakú terének tetejét vastkos oszlopok tartják, falát feljártok

és folyosók nyílásai szabdalják, a közöttük maradó helyeket kirakatok és apró üzlet-helyiségek foglalják el. Földbe mélyedő, negatív sziget. Szemben, kissé balra az egyik kirakatban tengerpartot ábrázoló poszternyi képet látsz. Éppen alkonyodik rajta. A mélyvörös felhők közül kiviláglík egy csillag. Eltűzött fehér fénye élesen kirajzolja a meredek, sziklás part vonalát, megcsillan a tintakék hullámok taréján. Nem tudod elolvasni a rajta lévő írást, ahhoz túlságosan messze van; magát a képet sem látnád, ha nem lenne a kirakatnak saját világítása, hiszen a mennyezetten táguló körökben elhelyezett villanykörtek közül csak néhány ég, félhomályban hagyva a teret, véletlenszerű, satnya planétát alkotva fölötte. Jobb oldalon, a fal egy viszonylag hosszú bemélyedésében sorakoznak a telefonfülkék, azaz hogy nem is fülkék, pár arasznyi szélességű plexilapok választják el egymástól a méterenként elhelyezett készülékeket. Előveszed a pénztárcádat. Megkönnyebbülten nyugtázod, hogy maradt benne egy rövid interurbán beszélgetésre elégséges apró.

„Állj!”

Megtorpansz. Kiszakít gondolataidból a visszhangzó utasítás. Riadtan emeled fel a tekintetedet. Nálad magasabb, sovány férfi áll veled szemben. Mintha a semmiből toppant volna elő. Valószínűleg a közeli oszlop rejthette eddig előled. Oldalra nyújtott kézzel áll. Méreget. Loncsos, ősz haját a fején körbekötött, kétujjnyi széles, koszos szövetszék tartja össze, amelynek csomón túli két vége a bal vállára lóg. Jobb oldalon, akárha fejdísz, a levelekből itélve frissen letört akácágat tűzött bele. Arca puffadt, bőrét gondozatlan szőrzet és vörös foltok borítják.

„Adjál egy huszast!”

Nem kér, szavai sokkal inkább utasításként hangzanak.

„Nincsen”, válaszolod halkán, „összesen annyi pénz van nálam, amiből telefonálni tudok.”

Elindulsz. Oldalra lépsz, hogy kikerülhetsd. Követ. Egy lépést tesz ő is, és megint elzárja az utadat. Egészen közel áll hozzád, megcsap a belőle áradó, szúrós, nehéz szag.

„Ne hülyéskedj már, csak egy huszas kellene.”

„Mondtam már, hogy nincs pénzem”, veded oda ingerülten.

Láthatóan nem hiszi el, amit mondasz, úgyhogy taktikát változtat, hangja egyszerre esengő lesz.

„Figyelj, két napja nem ettem semmit. Adjál már egy huszast kenyérre.”

„Honnan, ha nincs?”

Feladja. Leengedi a kezét. Elfordul. Indulnál, ám ekkor visszanez.

„Akkor legalább egy szál cigi adjál.”

Előveszed zsebedből az alig megkezdett csomagot, és felé nyújtod. Nehezen megy neki, hogy a egymáshoz préselődött szálak közül kihúzzon egyet. A másik kezével is meg kell fognia a csomagot. Körmei már-már karomszerűen hosszúak, alattuk piszok sötétlik, ujjait és kézfejét tetoválások és sérülések varras hegei borítják. Gyufát gyújtasz, tüzet adsz neki, aztán továbbmész. Hallod magad mögött a hangját. Magában beszél. Panaszkodik, dühödten ócsárol mindent és mindenkit. Téged is.

A telefon hosszan kicsöng. Türelmetlenül várod, hogy felvegye valaki, ugyanakkor restellkedsz, amiért felébredted a szállón lakó lányokat.

„Halló, ki az?” álmos, ingerült, szemrehányó hang a vonal másik végén.

Bemutatkozol, szabadkozol a korai zavarás miatt, aztán a húgodat kéred. Semmi válasz, csönd van a telefonban. Elismételed, de nem változik semmi. Azt hiszed megszakadt a vonal, amikor végre megszólal a lány a túloldalon.

„Ez egy nagyon rossz vicc”. hangja tiszta, mintha hirtelen felébredt volna, hideg és rendreutasító. „Nem tudom adni. Hazautazott. A bátyja meghalt. Holnap temetik.”

Dadogsz. Lehetetlen, mondod, hiszen itt vagy egy másik városban, hallhatja, beszélsz bele a telefonba. Egyre hangosabb leszel, és miután válasz nem érkezik, a végén már kiabálsz. Beszélsz, beszélsz. Nem figyelsz a mondatok értelmére. Nincsenek is mondataid, szavak szakadnak ki belőled, egymáshoz nem kapcsolódó szavak, de nem érdekel. Csak a kontaktus fenntartása fontos, csak ez a távoli, drótok biztosította, sustorgó kapcsolat, amelyhez úgy ragaszkodsz, mintha valóban a léted függene tőle. Halk koppanás, a vonal megszakad, a készülék foglaltat jelez. Lecsapod a kagylót. Apró, fekete bakelitdarab törik le róla, halk hangot adva leesik a köre, majd továbbperdül.

Állsz földbegyökerezett lábbal. A telefonra meredsz. Huzat söpör végig az aluljártón. Egyetlen gondolat kavargó benned: újra fel kell hívnod a szállót, és meg kell győznöd a lányt, ez az egész csak félreértés lehet. Ostoba félreértés. Előveszed a pénztárcádat. Értelmetlen, felesleges cselekedet. Tudod, nincsen benne pénz, ám buta reménykedéssel abban bízol, hátha megbújt egy-két érme valamelyik sarkában, s eddig elkerülték a figyelmedet. Hiába vizsgálod át tüzetesen. Az eredmény néhány fillér. Semmire sem elég. Nem tudsz újra telefonálni. Ez a tudott, ám most már kétségtelenné váló tény, összeroppant. Mintha egy mély szakadék szélén kapaszkodnál volna eddig, de elszakadt az egyetlen, még halovány esélyt nyújtó gyökér, és zuhannál, zuhannál menthetetlenül a mélybe. A semmibe. Tehetetlen vagy. Úgy érzed, lépni sem bírsz. A falnak dőlsz. Bámulsz magad elé. Percekig maradsz így vagy órákig. Nem tudod. Nem érzed az idő múlását.

A hidegre eszmélsz. A falat borító indigókék csempék, amelyeknek a hátadat vetetted, mintha közvetlenül a bőröddel érintkeznének. Függsz, nyirkos boncaszta. Ellendülsz. Lépsz néhányat, aztán újra megállsz. Próbálsz összeszedni a gondolataidat.

Tompa dübörgés hallatszik valahonnan a távolból. Fokozatosan erősödik, és ahogy közeledik ütemes zakatolássá változik, amelybe éles sivítás vegyül. Amint elhatalad fölötted, megöblösödik a zaj. Betölti az aluljártót. Megremeg a mennyezet, az oszlopok átadják a padlónak. A talpadon érzed.

Eszedbe jut, a pályaudvaron is van rendőrség. Nem kell telefonálnod, nem kell órákat kétségek között zötykölődöd. Bemész és percek alatt pontot tehetsz e képtelen történet végére. A felismerés megszabadít a tehetetlenségtől. Már-már megkönnyebülten indulsz az állomás bejárata felé. Ellépsz az akácfajdíszes hajléktalan

mellett. Időközben letelepedett a padlóra terített rongyokra, hátát az oszlopnak vetve ül. Észre sem vesz. Maga elé bámul és félhangosan átkozódik.

A csarnokban, a bejárattól a második ajtó fölött nagybetűs, kétnyelvű, réz felirat: RENDŐRSÉG – POLICE. Kopogtatsz. Válasz nem érkezik. Újra megzörgeted az üveget, és miután ekkor sem történik semmi, benyitasz az ajtón.

Apró, magas, füstös helyiségbe lépsz. A boltozatos mennyezetről lelógó, négy-szögletes armatúrákban világító neonsövények fénye nagyon erős a pályaudvar és az aluljáró félhomálya után. Hunyorogsz, míg meg nem szokod. A szoba bútorzata szegényes és kopott. Középen egy hosszú asztal áll, körben rajta székek, a jobb sarokban egy íróasztal, mellette ósdi szekrény, szemben egy rácsos ajtó két oldalán két barna fotel, balra az ajtótól kabátokkal telezsúfolt fogas. Négy rendőr van a szobában. Kettő a két fotelben ül, egyikük kinyújtott lábbal, hátravetett fejjel valószínűleg alszik, ketten a asztalnál kártyáznak. Érkezésedre abbahagyják a játékot, feléd fordulnak. Egyikük kelleetlenül kérdezi meg, mi akarsz.

Elkezded a történetet. Miközben beszélsz, érzed, az elmondottak úgy hangzanak, hogy te magad sem hinnéd el, ha valakitől hallanád. Kényelmetlen a szituáció, egyszerűen melegeled lesz, tudod, belepirulsz, veríték ütkezik ki a homlokodon. Időnként megakadsz, belebonyolodsz a mondataidba. A pillanatnyi szünetek csendjében hallok egy URH-rádió fel-felhangzó, majd elhaló, recsegő hangját. A két kártyázó rendőr egy darabig hallgatja az elbeszéléstedet, amikor aztán a szállóbéli lánnyal folytatott telefonbeszélgetéshez érsz, összenéznek. Szemek játéka, gyors, néma kommunikáció. Legszívesebben hangos hahotában törnének ki, látod. Visszafogják magukat, ám a hivatalból lenyelt nevetés ott bujkál a szemükben, annak ellenére, hogy továbbra is komoly, érdeklődő arcot vágnak. Hosszú, kínos csend támad, miután befejezed. A jobb oldalon ülő, fekete, bajuszos rendőr szólal meg. Lassan, tagoltan beszél.

„Mi nem tudunk segíteni magának”, mondja, és közben egy oldalpillantást vet társára. „Be kellene mennie a kapitányságra. Ott tartják nyilván az eltűnt személyeket. Ott tisztázhatja ezt az ügyet.”

„Az újságban azt olvastam, hogy bármelyik rendőri szervnél lehet jelentkezni”, veted ellene.

„Figyeljen ide”, hangja fölényessé válik, érződik, hülyének tart, és szeretne tőled mihamarabb megszabadulni. „Mit gondolsz, mi mit tehetnénk? Bevinnénk. Minek ehhez kíséret magának? Odatalál egyedül is.”

Széles mosoly ömlik el az arcán. Részletesen elmagyarázza, hogy jutsz el a kapitányságra: Elindulsz a pályaudvarral szemközti áruház melletti széles úton egyenesen, aztán a hatodik keresztutcán jobbra fordulsz, és ott a negyedik ház. Valóban nem tűnik túl bonyolultnak.

„De...”, meg akarod kérdezni, nem lenne-e jobb, ha ők odaszólnának, de elhallgatsz. Tudod, fölösleges volna.

„Menjen nyugodtan”, mondja türelmetlenül a bajuszos rendőr. „Menjen!”

Amint bezáródik mögötted az ajtó, hallod a nevetésüket.

A közlekedési lámpák sárgán villognak, nem kell várnod, hogy átmehess a zebrán. Sietsz, szeretnél mielőbb a kapitányságra jutni. Az áruház előtti tér padjainak egyikén ül valaki. Jöttödre feláll. Ki akarod kerülni. Nincs kedved még egy hajléktalannal való találkozáshoz. Hiába az igyekezet, nem tudsz elmenni mellette. Gyors léptekkel egyenesen feléd közeledik.

„Mit akar?”, kérdezed tőle még mielőtt egészen közel érne hozzád, aztán biztos, ami biztos, hozzáteszed: „Nincsen egy fillérem sem.”

„Jó napot kívánok!”, köszön illendően

Megáll előtted néhány lépésre. Negyvenes éveinek az elején járhat, úgy saccolod, bár arca tipikusan időtlen arc, olyan, amelyikről nem lehet megállapítani a korát. Elöl megritkult, sötétszőke haj, magas homlok, két mély ránc a két kissé előreugró, dús szemöldök között, mélyen ülő, enyhén ferde vágású, acélkék szempár, vékony, egyenes orr, határozott, széles pofacsontok, ápolt körszakáll és bajusz, vastag, húsos ajkak.

„Nincs szükségem pénzre”, folytatja.

Hangja mély, beszéde lassú. Ruházata rendezett, sőt ha a felhajtott gallérú, láb-szárközépig érő, derekán övvel összehúzott, szürke tollkabátja alatt látható élére vasalt szövetnadrágját és meg-megcsillanó, kipucolt félcipőjét nézed, inkább elegánsnak mondanád. Tényleg nem látszik hajléktalannak.

„Akkor meg mit akar tőlem?”, kérdezed ingerülten.

„Segíteni”, válaszolja rendíthetetlen nyugalommal. „Ön nem ismeri ezt a várost. Fáradtnak és zaklatottnak látszik. Jöjjön el hozzám, itt lakom a közelben. Megfürödhet, megreggelizhet, ha akar pihenhet is egy kicsit. Higgye el, jót fog tenni magának!”

Diagnózisa tökéletes. Végtelenül fáradtnak érzed magad, megváltást jelentene egy forró fürdő. Enni sem ártana, noha momentán nem vagy éhes, tudod, az lesz, és nem tudsz majd venni semmit. Hirtelen villan fel benned a gyanú: a férfi bizonyosan homoszexuális, aki itt, az állomás környékén szedi fel partnereit. A gondolat logikusnak tűnik. Mi mást kereshetne itt ilyenkor?

„Tudja, rossz alvó vagyok”, mondja, mintha az el sem hangzó kérdésedre válaszolna. „Éjjelente, ha felébredek és nem tudok visszaaludni, le szoktam jönni sétálni. Járom az utcákat és gondolkodom. Ilyenkor még ezt a nappal kibírhatatlan várost is kellemesnek érzi az ember.”

Szabadkozol. Megköszönöd és elhárítod a meghívását, mondván, minél előbb a rendőrségre kell érned.

„Bizonyára furcsának találja, hogy csak így meghívok magamhoz egy vadidegen embert”, semmi változást nem érzékel a hangjában, továbbra is lassan, nyugodtan ejti a szavakat. „Talán az is megfordult a fejében, hogy homoszexuális vagyok. Megnyugtathatom, a nőket szeretem, és a szokásaim között sem szerepel minden ismeretlen otthonomba invitálása. Gondolom azt kérdezi most, önt akkor miért? Nos, messziről láttam, hogy idegen, ahogy tanácstalanul toporgott az utcán, mielőtt átkelt volna a zebrán, elhatároztam, útba igazítom vagy elkísérem oda, ahová igyekszik.

Amikor közelebb ért és megláttam az arcát, tudtam, bajban van. Olyan fáradtnak és kétségbeesettnek látszott, hogy azt gondoltam, fel kell ajánlanom a segítségemet.”

Szavai mintha megnyugtatónának kissé. Gyanúd nem oszlik el teljesen, ám valahogy eltompul. Elbizonytalanodsz; mérlegelni kezded az invitálás elfogadása mellett szóló érveket, és a vele járó veszélyeket. Értelem és test egyenlőtlen küzdelme ez. Végül a fáradtság dönt; lesöpri kételyeidet, súlytalanná változtat minden óvatosságra intő felvetést. A férfi elindul. Egy gondolatnyi késéssel csatlakozol hozzá.

Átvágtok a kereszteződésen, az állomás előtt futó széles úton haladtok tovább. Útitársad magáról beszél. Egy kis faluban nőtt fel, az ország keleti részében. Egyedül nevelte fel az anyja öt és két testvérét. Egészen kicsi volt még, amikor az apjuk ott hagyta őket. Szinte alig emlékszik rá, csak néhány kép él benne róla. Sokat nélkülöztek. Az iskolából is kimaradt a hatodik osztály után, dolgoznia kellett, hogy megéljenek. Tizenöt éves korában jött el otthonról.

Miközben hallgatod, nézed a kirakatokat. Természetellenes pózba merevedett, üres arcú bábuk drága ruhakölteményekben, egészablakos kompozíciók zacskós levesből, műkávéból. Egy hídon keltek át. Lent hömpölyög a folyó. Távolabbra nézel. A két part fényeit látod egy rövid szakaszon, aztán belevesznek a ködbe. Olyan, mintha a mindent felszívó szürkesség ehelyt két felé válna, alul cseppfolyósodna, hogy kíméletlen és kitarító hullámok alakjában, örvényeket vetve ostromolja a masszív kőpilléretet, majd nem sokkal odébb újra egybeolvadnának és bekebeleznék a várost.

„Mikor megérkeztem”, mondja a férfi, „megrettentett a város. Soha nem láttam ennyi embert egyszerre. Idegen volt minden, a nyüzsgés, a járművek. Az összes ház egyformának látszott. Felszálltam az állomás előtt a villamosra. Szerencsémre körbe járt. Egész nap utaztam. Nem mertem leszállni róla.”

Elhallgat, csendben lépkedtek egy ideig. Megindít benned valamit a története, és ez elég ahhoz, hogy gondolkodás nélkül belekezdj a sajátodba. Ömlik belőled a szó. Elmondod az újságban olvasott felhívást, a telefonbeszélgetést a szállón lakó lánnyal, a pályaudvari rendőrségen történeteket. Közben befordultok jobbra, egy keskeny utcába. Nem messze a saroktól a férfi megáll egy ház előtt. Megnyom valamit a kapu-telefonon. Halk berregés hallatszik. Betaszítja a súlyos kapuzárnyat. Bemegy, villanyt gyűjt és betessékel. Éppen befejezed a mondókádat. Becsukódik mögötted a kapu. A visszhangzó csattanás kiszakít tompultságodból. Egyszerre világossá válik, nagy hiba volt elmondanod. Teljesen kiszolgáltattad magad, és a dolgok jelenlegi állása szerint akármi történik veled, még csak keresni sem fog senki.

Megkövülten állsz. Végigfut benned, ez talán az utolsó lehetőség a menekülésre; ha most megfordulsz, feltéped a kaput és kirohansz a házból, biztosan nem megy utánad a férfi, vagy ha mégis, az utcán nincs esélye utolérni. Ugyanakkor tudod, nem fogod megtenni, visszatart a tagjaidat mind jobban eluráló fáradtság, a minden szándékodat, tartásodat beletörődéssé tompító keserűség. Tusakodsz még magadban, néhány pillanatig nem mozdulsz, mígnem a férfi invitálása végleg eldönti a kezdettől egyoldalú ütközetet. Belépsz utána a liftbe.

Nyikorogva lódul veletek felfelé a szűk kabin. Szorosan egymás mellett álltok. Érzed parfümjének vagy arcszeszének fűszeres illatát, hallod egyenletes, halk sípolásokban végződő lélegzetvételeit. Arra gondolsz, ő ugyanígy érezheti verejtékszagodat, és zihálásod valószínűleg elárulja feszült várakozásodat, ahogy – felkészülve mindenre – figyeled. Kerülsz a tekintetét. A lift faerezetet utánzó, helyenként felpattogzott, itt-ott koszos, összefirkált csontszínű politúrját nézed, a fejmagasságban lévő bakenlítőkeretes, kör alakú szellőzőnyílásokat, kéken világító folyadékkristályos kijelzőt.

A negyedik emeleten áll meg a felvonó. A férfi kinyitja az ajtaját, kilép és eltűnik a folyosó sötétjében. Nem követed azonnal. Vársz. Hallod visszhangzó lépteit. Fény gyullad. Kilépsz a liftből. Nem messze tőled éppen kinyit egy ajtót. Bemegy. Lassan haladsz arrafelé. Elalszik a lépcsőházi világítás. A hirtelen rázduhanó sötétségben az imént kitárt ajtó nyílásán kiszűrődő fény segít tájékozódni. Egy örvény fénylő közepe, húz magába, ha lassan is, mind közelebb kerülsz hozzá. „Kerüljön beljebb!”

Vendéglátód áll előtte a folyosón, jobb kezével a nyitott ajtóra mutat. Levette már a kabátját, kétsoros, sötétszürke öltöny van rajta, kifogástalanul álló, ugyanolyan színű nyakkendővel, makulátlan fehér inggel. Fél arcát világítja meg a lakásból áradó fény, ezen kirajzolódnak zsíros bőrének tág pórusai, ráncok árcai távolba révedő szeme sarkánál a lustán mozduló pilla folytatásaként és a homlokán, a másik felét árnyékban hagyja. Tagolt felszínű, mozdulatlan planéta, nyugtalanító, titkokat sejtető Hold, Janus két arca egy negyedik emeleti lakás előszobájában. Hangja nyílt és nyugodt. Nem tudsz kiolvasni belőle semmit. Nem árulkodik sem feszültségről, sem elfedendő szándékról.

Belépsz a lakásba. Tágas előszoba. Balra a falon kabátokkal zsúfolt fogas. Szemben vele a konyha lehet, erre utal az ovális, székek koszorúzta asztal, amire a félig nyitott ajtó engedte résen át rálátsz. „Tegye le a kabátját, én addig engedek fürdővizet”, mondja a férfi, majd komótos léptekkel eltűnik az előszobából induló, sötétbe vesző folyosón.

Leveszed a kabátodat. Helyet keresel neki a fogason, a parkettra ledobod a táskádat. Toporogsz. Vendéglátódat hallod kisvártatva. Hív. Elindulsz a hang irányába. Távolodva az előszobától gyérül a mögüled érkező fény. Lassítasz. Egy magas, üveges, becsukott szárnyasajtó dereng elő a félhomályból. Előtte a folyosó jobbra kanyarodik, bal oldalán még három hasonló követi egymást azonos távolságban, velük szemközt két másik ajtó. A hozzád közelebb eső ablaktakan, kazettás, telefa, a távolabbi nyitva van, mögüle hallod a férfi folyamatos beszédét.

A fürdőszoba nagy és előkelő. Padlóját és falát majdnem a mennyezetig feketével evezett fehér márvány borítja. Szemközt méretes sarokkád, három, a helyiség félig benyúló, ívelt lépcsőfok vezet fel hozzá. A férfi éppen felegyenesedik mellette. Balra a sarokban három fehér, különböző magasságú oszlop áll, tetejükön öblös vázák, bennük földre lógó – valószínűleg mű – futónövények. A jobb oldali falat a mosdókagylót körülvevő fehér szekrény sor foglalja el. A férfi lejön a fürdőkád előtti lépcsőkön, kinyitja az egyik szekrényt, törölközőt és fürdőköpenyt vesz ki belőle és leteszi a osz-

lopok előtt álló székre. Megkérdezi, mit ennél szívesen. Válaszodra, hogy neked mindegy, kimegy a fürdőszobából és bezárja maga mögött az ajtót.

Nem mozdulsz. Hallgatod távolodó lépteit. Határozottan koppannak a megmgnnyikorduló parketten, aztán elhálnak fokozatosan. Egyetlen zaj tölti be a teret, a kádba folyó víz zubogása. Már megjelentek a kemény hab csúcsai a peremén, elindulsz, hogy elzárd a csapot. Pár lépés után megállsz a mosdó előtt. Belenézel a tükörbe. Csapzottnak látod magad. Hajad zilált, összeálló tincsekben lóg a válladra, nedvesen fénylik, emlékeztetve a kinti finom szemekkel szitáló ködre. Sápadt vagy, szemed alatt sötét karikák. Felhorgad benned az elkeseredettség, úgy érzed csapdába kerültél, és fogalmad sincs, hogyan lehet kimászni belőle, ha lehetséges egyáltalán. Eltölt a tehetetlenség érzése. Sírva tudnál fakadni, és biztos vagy benne, ez hamarosan meg is történik, ha még sokáig nézel farkasszemet magaddal. Ellendülsz a mosdókagylótól, a kádhoz lépsz és elzáród a csapot. A habfürdő felszálló lágy fenyőillatában egyszerre megcsap saját savanyú szagod, dohány és verejték nehéz elegye. Leveszed a pulóveredet, pillanatnyi tűnődés után, nem találva neki alkalmas helyet, a szék mellé, a földre dobod. Kicsatolod a derékszíjadat. Kigombolod a nadrágodat. Már tolnád le, amikor az utolsó pillanatban ösztönszerűen az ajtóra nézel. Sejtésed igazolásaként veszed tudomásul, hogy nincs benne kulcs, nincs rajta ringli. Tehát a férfi egész egyszerűen bejöhetne, miközben te mezítelenül a kádban ülsz. Végiggondolva megvilágosodik előtted, bizonyosan ez lehetett a terve, hiszen kiszolgáltattottabb helyzetbe aligha hozhatott volna. Visszagombolod a nadrágodat. Az ajtóhoz viszed a széket, amelyikre a törölközőt és a fürdőköpenyt tette vendéglátód, támláját a kilincsnek feszíted. Megyőződsz róla, elég stabil ahhoz, hogy nemcsak ajtót kinyitni, de a kilincset lenyomni sem egyszerű feladat, majd levetkőzöl és beleülsz a kádba.

Nyakig merülsz a forró vízbe. Körbevesz, könnyűvé tesz, elrejt, simogat. Óvó burok, magába fogadó test, menedék, otthon, anyaméh. Ellazulsz. Tagjaidban finom remegések ébrednek, végigfutnak bennük, és mintha a víz vonzaná magához, majd nyelné el őket, elenyésznek, átadván helyüket az újonnan kelőknek. Lassan mintha te magad is feloldódnál benne, egylényegűvé válnál vele. Felszívódás, fordított evolúció, testetlenedés. Nem gondolsz semmire. Bámulod az összeeső, elenyésző habot, időnként letörölöd arcodról, hajadról verejtéked és a felszálló és lecsapódó gőz lecsurgó keverékét. Elszenderedsz.

Erőtéljes kopogtatásra riadsz. Beletelik néhány pillanat, mire eszmélsz, és összeáll benned, hol is vagy tulajdonképpen. Borzongatóan hűvös vízben ülsz. Elaludtál. Fogalmad sincs, mennyi idő telhetett el közben. Még mielőtt bármit mondhatnál, újabb türelmetlen kopogások hallatszanak az ajtón. Vendéglátód áll odakint, kérdezi, nincs-e valami bajod. Megmozdul a kilincs, próbálja lenyomni. Szorongva figyeled, mi történik. Erősen tartja a szék, nem sikerül neki. Fellélegzel. Kiszólsz a férfinak, azt mondod, minden rendben, semmi bajod, csak kicsit elméláztál. Közben nyugtázod magadban, lám, óvintézkedésed nem volt hiábavaló. Vendéglátód megnyugszik válaszdótdól, legalábbis erre utal, hogy abbahagyja a kopogást és döngő léptekkel

elmegy az ajtótól. Lehet persze, pusztán arról van szó, belátta, nem tud bejutni a fürdőszobába, és egy másik alkalomra vár. Kilépsz a kádból, megtörölközöl, dezodort fűjsz a hónod alá, a mellkasodra és felveszed a méregzöld frottírköntöst. Alig kötöd meg derekadon az övét, máris meggondolod magadat. Ha menekülnöd kell, fut át rajtad, hogy néznél ki fürdőköpenyben. Lehet, ez is része a férfi tervének, hasonlóan a fürdőszobához. Leveszed a köntöst, visszadobod a székre és a saját cuccaidat húzod magadra. Meleged van, izzadsz, ám úgy döntesz, ennek ellenére jobb, ha pulóveredet is magadon hagyod. Az ajtóhoz lépsz. Hallgatódzol, nincs-e a férfi a folyosón. Csak amikor hosszú várakozás után sem fedezel fel semmi mozgást odakint, akkor veszed el a széket az ajtótól, nyomod le a kilincset és lépsz ki a fürdőszobából. Szűr, gyenge fény világítja meg a folyosó kanyarulatát jónéhány méterrel előtted. Óvatosan lépkedsz, de így sem sikerül elkerülnöd, hogy zajt csapj. A parkett, ha nem is hangosan, de minden alkalommal megnyikordul a lábad alatt. Elfordulsz a folyosón. Látod a konyha ajtaját. A kitóduló fény körberajzolja a szemközti falon lévő, kabátokkal telezsúfolt fogast, amely mint egy nyakánál kerekded gnóm állat kiemelkedik a jobb oldalon a falat plafonig borító beépített szekrénysor síkjából.

A férfi az ajtóval szemben ül. Amikor meglát, kérdően néz rád, feltehetőleg meglepeli, hogy felöltözve lát, aztán mintha nem lenne különösebb jelentősége, int a kezével, hogy ülj le. A fehér abrosszal letakart asztalon külön tányérokon tükörtojás, sült szalonna és sonka, primőr zöldségek, paradicsom és uborka, felszelve fehér és barna kenyér, előttük katonás sorban egy doboz tej, vaj, kétféle lekvár és méz. Leülsz vendéglátóddal szembe.

„Kezddjen hozzá, mielőtt teljesen kihűl a tojás”, mondja a férfi színtelen hangon. „Ezt tudtam hirtelen összedobni. Remélem ízleni fog.”

Figyeled. Próbálsz a szeméből kiolvasni valamiféle szándékot. Hiába. Tekintete kifejezéstelen, elrédőd. Mintha átnézne, pillantása keresztülhatolna rajtad, mintha a fejedet át egy mögöttes, a falon lévő pontra meredne. Időnként lustán lezáródnak szemhéjai, hogy aztán felemelkedve megint láthatóvá tegyék mozdulatlan, acélszürke szemét. Feszengsz. Egyre kényelmetlenebbül érzed magad. Megtörni akarva e delejezést, megkérdezed, eszik-e ő is veled. Nemleges válaszára tányérod fölé hajtod a fejed, magad elé, az ételre meredsz, hogy legalább szembenézni ne kelljen vele. Eldöntöd, evés után megköszönöd a vendéglátást és elindulsz a rendőrségre. Vontottan szakadnak ki a férfiből a szavak.

„Éjszaka van”, mondja, mintha tényleg beléd látna, „értelmetlen és talán veszélyes is most elindulni. Aludjon egyet, nemsokára megvirrad. Pihenten minden egyszerűbbnek tűnik kicsit.”

Feldúlnak a hallottak. Lám, a férfi kiterítette a lapjait. Itt akar tartani, arra épít, hogy kimerültséged juttat a kezére. Módszere átgondolt és hatékony, akár az óriás-kígyóé, amely körbefonja áldozatát, de nem roppantja össze, hagyja, hogy az kifújja a levegőt, s mindig annyit szorít rajta, hogy belégzését megakadályozza egészen a fulladásig. Egyszerre gombóc nő a torkodba, egy falatot sem tudsz lenyelni. Azt latolgatod, hogyan háritod el e kézenfekvőnek és figyelmesnek tűnő invitálást, amikor

lépteket hallasz a folyosón. Egy lány lép be a konyhaajtón. Hunyorog az erős fényben, tekintetében az álom bomló fátyola, arcán jobb oldalon hajszálvékony vörös csíkok, talán a párna lenyomata. Határozott léptekkel a konyhaszekrényhez megy, cigarettát vesz elő, rágyújt, majd megfordul, hátát nekivetve, lábát keresztbe téve megáll. Mélyen leszívja a füstöt, miközben hol rád, hol a férfira néz.

„Ez meg kicsoda?” töri meg a csendet vendéglátóhoz fordulva.

„Nem tudom” válaszolja a férfi.

Néhány szóban elmondja találkozásotokat, nem hagyva ki a tőled hallott történetet sem. Miután befejezte, nagyot sóhajt, maga elé néz, mintha töprengene, aztán újra megszólal.

„Úgy tűnik, szilárd meggyőződése, hogy a fiúkat szeretem.”

Elkerekedik a lány szeme. Arcán értetlenséggel vegyes döbbenet, amit szinte azonnal felvált valamiféle áljóságos mosoly, és már e lekicsinylő, a hibbantaknak kijáró, együttérzőnek mutatkozó kifejezéssel mér végig.

Szeretnél elsüllyedni, megszűnni, eltűnni, felszívódni. Valahogyan vakká, egyszerűsmind láthatatlanná válni, hogy ne láthasd őt, és ne kelljen érezni magadon ezt a jovialitásában is megvető pillantást. Minden félelmed, a férfival való találkozásod óta benned bujkáló összes feszültség egyszerre szégyenné változik. Hiszen a lány, aki bár feleannyi idős lehet, mint vendéglátód, láthatóan hozzá tartozik, minden bizonynyal a felesége vagy az élettársa, jelenlétével hús-vér cáfolata feltételezésednek. Gyötör az önvád, amiért megsértetted a férfit, noha eddig tényleges okod nem volt rá. Önmagad rakta máglya, könnyen lobbanó gyeheenna, perzsel, úgy érzed, elveszejt.

„Ne kínozza magát” mondja halkán, „Gyanakvása természetes. Annyi szörnyűségről hall az ember mostanában, hogy sosem lehet eléggé óvatos.”

